

2. Відмінності у відповідях спостерігаються в оцінці учнями своєї фізичної підготовленості: польські школярі в порівнянні з українськими більш критично оцінюють свою фізичну підготовленість (нижче середнього і низький рівень фізичної підготовленості: учні України – 6%; учні Польщі – 18%), що може свідчити або про кращу фізичну підготовленість українських школярів, або про завищене суб'єктивне оцінювання своєї фізичної підготовленості українськими школярами.

3. Аналіз результатів анкетування українських і польських школярів виявив спільні, однакові відповіді на запитання. Мотиви, які спонукають учнів України та Польщі віком 13- 15 років відвідувати уроки фізичної культури учнів цілковито збігаються. Основним мотивом, який спонукає учнів як України так і Польщі до відвідування уроків фізичної культури є підвищення фізичної підготовленості (62% відповідей). У вільний від навчання час учні Польщі та України надають перевагу однаковими малорухливим видам діяльності (28% учнів України та 31% учнів Польщі проводять вільний час граючи в комп'ютерні ігри та спілкуючись у соціальних мережах; 27% учнів України та 32% учнів Польщі переглядають телепередачі та слухають музику).

5. Отримані результати вказують на те, що більша половина опитуваних учнів (України – 56%; Польщі – 71%) не залучені до спортивних секційних занять. Найбільший інтерес в українських та польських школярів викликають такі види рухової активності, як спортивні ігри (Польща – 36%, Україна – 31%) катання на велосипеді, скейтборді та роликах (Польща – 28%, Україна 42%), а також плавання та заняття на тренажерах.

6. Отже, результати крокометрії показали, що учні обох країн не виконують щоденну мінімальну норму рухової активності, яка становить 10 тис. кроків в день. Отримані показники є нижчими за норму, що свідчить про малорухливий спосіб життя учнів даної вікової групи (українські учні – 7, 9 тис. кроків в день; польські учні – 9,7 тис. кроків в день).

7. В учнів Польщі спостерігається тенденція до збільшення обсягу рухової активності (13років - 8,8тис.кроків в день; 15років – 11 тис. кроків в день). І навпаки, в учнів України спостерігається тенденція до зниження обсягу рухової активності (13років – 9,9 тис. кроків в день; 15 років – 6,7 тис. кроків в день).

Література

1. Кіндзера, Анна, Боднар, Іванна, Херберт, Ярослав (2016) Фізична активність польських і українських школярів. Фізична культура, спорт та здоров'я нації : зб. наук. праць. / гол. ред. В. М. Костюкевич (1). pp. 75-79. ISSN 2071-5285
2. Мандюк А. Особливості рухової активності школярів у США (2015) / Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. виховання, спорту і здоров'я людини / за заг. ред. Євгена Приступи. - Л., 2015. - Вип. 19, т. 2. - С. 167 - 172.
3. Римар О., Соловей А. (2013) Оцінювання рівня фізичної підготовленості учнів старших класів / Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. виховання, спорту і здоров'я людини / за заг. ред. Євгена Приступи. - Л., 2013. - Вип. 17, т. 2. - С. 181 - 186.
4. Сороколіт Н., Римар О., Соловей А. (2016) Розвиток гнучкості учнів 5-9 класів в умовах модульної навчальної програми / Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. виховання і спорту / за заг. ред. Євгена Приступи. - Львів, 2016. - Вип. 20, т. 1/2. - С. 320 - 324.
5. Bodnar I., Petryshyn Y., Solovey A., Rymar O. (2016). Health complaints and well-being complaints among secondary school children. Journal of Physical Education and Sport. (JPES), 16(3), Art 142, pp. 905 – 909.
6. Mazur J.(2011) Aktywność fizyczna i zajęcia w czasie wolnym / J. Vazur, A. Małkowska-Szcutnik // Wyniki badań HBSC 2010, Warszawa, 2011
7. Pańczyk W. (2006) Praktyki współczesnego wychowania fizycznego / W. Pańczyk, K. Warchol // Rzeszów, 2006. – s. 41
8. Wojnarowska B. i wsp.(2006) Zdrowie, zachowanie zdrowotne I środowisko społeczne młodzieży w kraju Unii Europejskiej / - Warszawa, 2006

УДК 37.013.2:373.5.016

**Сороколіт Н.,
Львівський державний університет фізичної культури, м. Львів,
Турчик І.**

Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, м. Дрогобич

ВПРОВАДЖЕННЯ ВАРІАТИВНИХ МОДУЛІВ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ З УРАХУВАННЯМ МАТЕРІАЛЬНОЇ БАЗИ НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ ТА ІНТЕРЕСІВ УЧНІВ 7-Х КЛАСІВ

Анотація. В статті висвітлюються питання, пов'язані із впровадженням варіативних модулів навчальної програми з фізичної культури у 7 класах. Здійснено аналіз матеріально-технічної бази навчальних закладів для вивчення того чи іншого варіативного модуля. Проаналізовано можливість впровадження варіативних модулів до забезпеченості навчального закладу та інтересів школярів. За допомогою анкетування опитано 489 школярів Львівщини. Встановлено, що у 7-х класах шкіл Львівської області впроваджуються волейбол, баскетбол, футбол, легка атлетика, гімнастика. Однак, стан матеріально-технічної бази шкіл та інтерес учнів дещо не відповідає відсотковому значенню впроваджених цих варіативних модулів.

Ключові слова: навчальна програма, учні 7 класів, варіативні модулі.

Аннотация. Наталья Сороколит, Ирина Турчик. Внедрение вариативных модулей учебных программ с учетом материальной базы учебных заведений и интересов учащихся 7-х классов. В данной статье освещаются вопросы, связанные с внедрением вариативных модулей учебной программы по физической культуре в 7 классах.

Осуществлен анализ материально-технической базы учебных заведений для изучения того или иного вариативного модуля. Проанализирована возможность внедрения вариативных модулей в соответствии с обеспеченностью учебного заведения и интересов школьников. С помощью анкетирования опрошено 489 учеников Львовской области. Установлено, что в 7-х классах школ внедряются волейбол, баскетбол, легкая атлетика, футбол, гимнастика. Однако, состояние материально-технической базы школ и интерес учащихся не соответствует процентному значению изучаемых видов спорта.

Ключевые слова: учебная программа, ученики 7 классов, вариативные модули.

Annotation. Nataliya Sorokolit, Iryna Turchyk. *The implementation of variant modules of the curriculum in view of material resources of educational institutions and interest of 7 grades students.* The development and implementation of a physical education curriculum for secondary schoolchildren, based on the principle of variability and the European approach towards physical education was one of the key stages of the reform in the field of physical education of schoolchildren.

In the article the issues related to the implementation of optional modules of the physical culture curriculum in 7 classes are covered. The analysis of the material and technical base of educational institutions for the study of any variant of the module was presented. The possibility of introducing of optional modules according to the availability of the institution and the interests of students was highlighted. The questionnaire for 7th grade students was developed. There were interviewed 489 pupils of Lviv. It was established that in 7 th grade schools in the Lviv region are introduced volleyball, basketball, athletics, football, gymnastics.

Table tennis, swimming, badminton, handball, aerobics, professionally applied physical training, aqua aerobics, kettlebell lifting generates high interest among schoolchildren, but schools do not have a proper material base for the implementation of these sports. Therefore, in our opinion, teachers of physical education and heads of educational institutions should take into account the interests of children and improve the provision of tools and equipment for those variational modules of the curriculum that are of high interest to schoolchildren.

However, the state of material and technical base of schools and pupils' interest does not correspond to the percentage of implemented variant modules. It was revealed that interest of students to implemented sports is somewhat below the level of implementation.

Keywords: curriculum, 7th grade students, optional modules.

Постановка проблеми та аналіз останніх досліджень. Початок XXI ст. характеризується значною зміною освітньої політики та низкою вагомих реформ у галузі освіти в багатьох країнах Європи, і в Україні також [8]. Важливим засобом виховання дітей та учнівської молоді, що сприяє формуванню навичок здорового способу життя, розвитку моральних і волевових якостей, прагнення до самовдосконалення, є фізичне виховання і спорт [8]. Стан здоров'я учнівської молоді, низький рівень рухової активності та смертельні випадки під час занять фізичною культурою та спортом стали передумовою для проведення реформ у галузі фізичного виховання [1]. Одним із ключових етапів проведення реформи у галузі фізичного виховання школярів була розробка та впровадження навчальної програми з фізичної культури для учнів середнього шкільного віку, в основі якої закладений принцип варіативності та європейський підхід до фізичного виховання [3, 5]. Програма містить інваріантну (обов'язкову) та варіативну складові. У ній реалізовано новий підхід до планування навчального матеріалу, а саме: урахування віково-статевих особливостей учнів, їхніх інтересів, матеріально-технічного та кадрового забезпечення навчального процесу [5, 6, 7, 9]. Вперше ця програма була впроваджена у загальноосвітні навчальні заклади України у 2009-2010 навчальному році. Незважаючи на певну кількість досліджень вітчизняних науковців [2, 3, 4, 8, 9, 10] фізичної активності, фізичної підготовленості, планування навчального матеріалу в умовах чинної навчальної програми, ми вважаємо, що питання ефективного використання сучасної програми висвітлено недостатньо. Тому **метою нашої роботи** є: дослідження рівня впровадження варіативних модулів навчальної програми з фізичної культури та здійснення порівняльного аналізу застосування варіативної складової з урахуванням матеріально-технічного забезпечення навчальних закладів та інтересів школярів.

Організація дослідження: Дослідження проводилося на базі загальноосвітніх навчальних закладів Львівської області. В опитуванні взяли участь школярі із 38 навчальних закладів Львівщини, з них: 22 навчальних заклади розташовані в містах Львівської області і 16 шкіл – у сільській місцевості області. На запитання анкети відповідали 489 учнів 7-х класів.

Результати дослідження. Чинною навчальною програмою з фізичної культури [6] передбачено, що у сьомому класі учні повинні опанувати навчальний матеріал від 3 до 5 варіативних модулів. Проведене опитування учнів 7 класів показало, що найбільше учителі фізичної культури на уроках вивчають такі варіативні модулі: «Волейбол», «Баскетбол», «Футбол», «Легка атлетика» та «Гімнастика».

Під час уроків фізичної культури волейболом займаються 88,8 % опитаних семикласників. Варто зазначити, що в міських школах волейбол вивчають 90,7 % учнів, у сільських – 83,2 %. Можливість упровадження цього виду спорту у сьомих класах відповідає реальному стану впровадження. Так, про можливість займатися волейболом у своїх навчальних закладах стверджують 87,5 % школярів 7 класів. При цьому майже однаково визначилися із відповіддю на це запитання учні міських і в сільських шкіл. У містах забезпечені належним спортивним інвентарем для вивчення волейболу 87,6 % учнів, в селах – 87,2 % школярів. Можливість і реальний стан упровадження варіативного модуля з волейболу суттєво відрізняється від бажання учнів займатися цим видом спорту. Волейбол викликає зацікавлення у 50,3 % учнів, що навчаються у 7 класах. Цей вид спорту хочуть більше вивчати школярі, які навчаються в селах (64 %), ніж у містах (45,6 %) Львівщини. Також більший інтерес до волейболу виявляють хлопці, ніж дівчата (53,7 % та 46,9 % відповідно). Проведене дослідження дає можливість стверджувати, що у школах, де запроваджено волейбол з п'ятого класу, інтерес до цього виду спорту поступово втрачається.

Наступний вид спорту, який впроваджується в загальноосвітніх навчальних закладах Львівщини, є баскетбол. Про це стверджують 81,4 % учнів 7 класів. Якщо волейбол мають можливість більше вивчати учні міських шкіл, то баскетбол більше впроваджується в сільських школах. Про це висловилися 91,2 % учнів, які навчаються в селах, та 78 % школярів міських шкіл. Виявлено, що досить високий відсоток учнів 7 класів вважають, що їхні навчальні заклади забезпечені належним інвентарем для вивчення баскетболу. Про це наголошують 84,1 % дітей із міських та 94,4 % школярів із сільських шкіл. Загалом про достатню кількість спортивного інвентарю та обладнання для впровадження варіативного модуля «Баскетбол» висловилися 86,7 % опитаних школярів. Серед респондентів спостерігається дещо нижча зацікавленість баскетболом, ніж волейболом. Так, вивчати баскетбол у 7 класах хочуть 49,3 % дітей, з них 45,3 % – учні, які навчаються в містах, та 60,8 % – у селах. Ми зауважили, що інтерес до баскетболу вищий у хлопців (57 %), ніж у дівчат (41,6 %).

Під час опитування учнів 7 класів ми встановили, що 100 % учнів сільської місцевості та 73,4 % школярів міських шкіл грають футбол на уроках фізичної культури. Загалом про впровадження варіативного модуля «Футбол» висловилися 80,2 % опитаних учнів. Варто наголосити, що навчальний матеріал вивчають 84,4 % хлопців та 75,9 % дівчат. У 7 класах можливість вивчати навчальний матеріал мають 74,5 % школярів міських, та 96,8 % учнів сільських шкіл. Загалом, 80,2 % опитаних школярів вважають, що їхні навчальні заклади забезпечені інвентарем для вивчення футболу. Установлено суттєву різницю між відповідями хлопців та дівчат щодо бажання вивчати футбол. Так, 68,4 % хлопців та 30,2 % дівчат виявили інтерес до впровадження варіативного модуля «Футбол» під час уроків фізичної культури. Результати дослідження показали, що у школах Львівщини хочуть вивчати цей вид спорту 49,3 % школярів, що навчаються в 7 класах.

Легку атлетику в 7 класах вивчають 73,9 % учнів у містах та 96 % школярів у селах області. Загалом у школах Львівщини варіативний модуль «Легка атлетика» мають можливість вивчати 79,6 % школярів. Про необхідні умови для вивчення легкої атлетики стверджують 68,1 % учнів, що навчаються в містах, та 75,2 % школярів сільської місцевості. Загалом, 69,9 % респондентів вважають, що в навчальних закладах створено належні умови для впровадження цього варіативного модуля навчальної програми. Однак менше ніж половина опитаних учнів виявили бажання виконувати легкоатлетичні вправи – 40,3 %, з них: 35,4 % учнів навчаються в містах та 54,4 % – у селах. При цьому однаковий інтерес виявляють як хлопці, так і дівчата: 40,6 % хлопців та 40 % дівчат висловили бажання займатися у школах легкою атлетику.

Про впровадження гімнастики в навчальних закладах стверджують 57,7 % школярів, з них 50 % дітей, навчаються в містах, та 80 % школярів сільських шкіл. Можливість якісного викладання цього виду спорту значно нижча. Про належне забезпечення шкіл гімнастичним інвентарем та обладнанням запевняють 49,7 % учнів (45,9 % учнів, що навчаються в міських та 60,8 % школярів сільських шкіл). Варто зазначити, що гімнастичне обладнання, яке використовується в загальноосвітніх навчальних закладах, застаріле і не завжди відповідає вимогам безпечного проведення гімнастики. Інтерес до вивчення цього виду спорту є значно нижчим, ніж реальний стан його впровадження. Гімнастикою на уроках фізичної культури хочуть займатися 38,7 % школярів (32,7 % учнів міських та 56 % дітей сільських шкіл). При цьому серед дівчат цей показник удвічі вищий, ніж у хлопців: 48,6 % дівчат та 28,7 % хлопців висловлюють зацікавленість до гімнастичних вправ у 7 класах.

Окрім названих видів спорту, у навчальних закладах Львівщини впроваджується настільний теніс. Про це стверджують 41,3 % учнів 7 класів (39,6 % у містах та 46,4 % у селах). Половина опитаних семикласників, а саме 50,5 % (66,4 % у селах та 45,1 % у містах), стверджують, що для навчання елементів техніки з настільного тенісу створені належні умови, є необхідний інвентар та обладнання. Настільним тенісом займаються виявили бажання 47,2 % учнів, з них 43,1 % навчаються в містах та 59,2 % – у селах. Ми виявили, що інтерес до вивчення цього виду спорту не залежить від статі. Зацікавленість у вивченні настільного тенісу проявляють 45,5 % хлопців та 49 % дівчат, що навчаються в 7 класах.

Наступний варіативний модуль навчальної програми, який впроваджується у 7 класах, – «Гандбол». Про це стверджують 15,3 % опитаних семикласників. Ми не встановили суттєвої різниці між запровадженням гандболу у школах міст та сіл області. Так, про впровадження гандболу висловилися 15,7 % школярів, що навчаються в містах, та 14,4 % – у селах. Однак про можливість запровадження цього виду спорту в навчальному закладі висловилися 20 % школярів (19 % учнів, що навчаються в містах, та 23,2 % – у селах). Майже кожний четвертий учень сьомих класів – 23,9 % (22,5 % дітей, які навчаються у міських, та 28 % школярів сільських шкіл) виявив інтерес до гандболу. Особливо бажають вивчати варіативний модуль «Гандбол» хлопці сільської місцевості – 36,8 %. Можемо зробити висновок, що стан матеріально-технічної бази навчальних закладів та бажання учнів дозволяють запровадити гандбол, але учителі фізичної культури цього не враховують.

Про вивчення бадмінтону під час уроків фізичної культури висловилися 13,7 % семикласників. Ми виявили досить високу зацікавленість школярів цим видом спорту. Так, про своє бажання запровадити бадмінтон висловилися 41,1 % учнів 7 класів, з них 39 % дітей із міських шкіл та 47,2 % із сільських шкіл. Проте стан матеріально-технічного забезпечення для вивчення бадмінтону не відповідає виявленому бажанню учнів. Про належне забезпечення спеціальним інвентарем та умови для вивчення бадмінтону висловилися 18 % школярів, при цьому в містах мають можливість вивчати бадмінтон 17,3 % дітей, у селах – 20 % учнів 7 класів.

У загальноосвітніх навчальних закладах сільської місцевості в 7 класах широко застосовується варіативний модуль «Туризм». Про це стверджують 36 % учнів, у той час як у містах вивчають 2,2 % школярів 7 класів. Загалом на Львівщині 10,8 % семикласників стверджують, що вивчають туризм. Однак матеріально-технічна база навчальних закладів не дозволяє якісно вивчати цей варіативний модуль. Про належне забезпечення туристичним спорядженням стверджують 7,6 % опитаних семикласників. Установлено, що на вивчення туризму більше уваги приділяється в сільських школах, оскільки 3,3 % учнів, що навчаються в містах, задоволені від наявного в навчальних закладах туристичного обладнання, водночас у сільській місцевості 20 % дітей вважають, що у школі є належні умови для вивчення туризму. Досить високий відсоток учнів, які бажають, щоб у школах були введені уроки туризму. Ми виявили, що в сільській місцевості це 49,6 % дітей, а в містах – 27,2 %. Загалом, в області хочуть вивчати цей вид спорту 32,9 % учнів сьомих класів. Цікавим є той факт, що інтерес до вивчення

цього варіативного модуля навчальної програми більше проявляють дівчата, ніж хлопці. Так, установлено, що 35,9 % дівчат та 29,9 % хлопців бажають вивчати туризм.

У загальноосвітніх навчальних закладах, що розміщені в сільській місцевості, впроваджується варіативний модуль «Лижна підготовка». Про це висловилися 26,4 % учнів 7 класів. У містах відсоток упровадження цього виду спорту значно нижчий і становить 3,6 %. Тому по області це 9,4 %. Такий низький відсоток упровадження лижної підготовки пояснюється відсутністю або низьким забезпеченням необхідного інвентарю. Так, 1,9 % дітей, що навчаються в міських, та 22,4 % школярів сільських шкіл вважають, що в навчальному закладі є необхідний інвентар. Загалом по області так вважають 7,2 % учнів. Незважаючи на те, що інвентар практично відсутній чи знаходиться в неналежному стані, пересуватися на лижах у зимовий період бажають 26,4 % учнів (28,3 % хлопців та 24,5 % дівчат), що навчаються в 7 класах. Варто зазначити, що інтерес до цього виду спорту вищий у учнів сільської, ніж міської місцевості. Це 40 % учнів сільських та 21,7 % школярів міських шкіл.

Можливість плавати на уроках фізичної культури мають 6,5 % учнів, з них 8,8 % школярів міських та 0 % сільських шкіл. Хоча 21,4 % школярів міських шкіл стверджують, що в їхніх навчальних закладах можна запроваджувати уроки плавання, бо є відповідні умови. У сільських школах займатися плаванням учні можуть лише у природних водоймищах. Про це наголошують 1,6 % дітей. Загалом по області це 16,4 % дітей. Однак плавання викликає найбільший інтерес у дітей 7 класів із усіх варіативних модулів навчальної програми. Займатися плаванням під час уроків фізичної культури хочуть 52,8 % дітей (51,1 % учнів міських та 57,6 % школярів сільських шкіл). Слід зазначити, що інтерес до цього виду спорту вищий у дівчат, ніж у хлопців. 55,9 % дівчат та 49,6 % хлопців хотіли би вивчати навчальний матеріал з плавання. Варіативний модуль «Аеробіка» так само, як і плавання, впроваджується лише в міських школах. Про це висловилися 3,9 % школярів (5,2 % учнів міських та 0 % сільських шкіл). Хоча в сільських школах учителі не практикують уроки аеробіки, 7,2 % учнів вважають, що в їхніх навчальних закладах можна запроваджувати такі уроки. Про можливість запровадження аеробіки в міських школах висловилися 6,6 % школярів. Загалом по області 6,7 % учнів вважають, що в школі створені належні умови для вивчення цього варіативного модуля. Варто зазначити, що інтерес до цього виду спорту значно вищий від реального стану його впровадження. Бажання займатися аеробікою виявили 23,5 % учнів (17,6 % у містах та 40,8 % у селах). Установлено, що інтерес до аеробіки значно вищий у дівчат (33,5 %), ніж у хлопців (13,5 %). Незначний відсоток учнів висловилися про те, що під час уроків фізичної культури вони мають можливість вивчати професійно-прикладну фізичну підготовку (3,3 %); гирьовий спорт (3,1 %); городки (0,8 %) та аквааеробіку (0,4 %). Ми можемо припустити, що в такій ситуації не можна стверджувати про повноцінне вивчення цих варіативних модулів, а лише те, що під час уроків фізичної культури учні 7 класів вивчають окремі елементи цих видів спорту. Реальний стан забезпечення навчальних закладів інвентарем та обладнанням для вивчення городків, аквааеробіки та професійно-прикладної фізичної підготовки суттєво не відрізняється від стану впровадження, проте значно відрізняється від бажання учнів. Професійно-прикладну фізичну підготовку хочуть вивчати 10,2 % учнів 7 класів, а мають можливість до вивчення цього варіативного модуля лише 3,5 % учнів. Ми виявили, що інтерес до цього варіативного модуля вищий у хлопців, ніж у дівчат, – 12,3 % та 8,2 % відповідно. Гирьовий спорт викликає інтерес у 17,8 % дітей, а те, що є реальним запровадити його, вважають 5,9 % учнів. Традиційно інтерес до занять гирьовим спортом вищий у хлопців, ніж у дівчат. Результати опитування показали, що гирьовим спортом хлопці хочуть займатися удвічі більше, ніж дівчата (24,2 % хлопців та 11,4 % дівчат). Аквааеробіку хочуть вивчати 23,5 % учнів, проте 6,7 % семикласників вважають, що їхні школи мають належні умови для вивчення цього виду спорту. Вищий інтерес до занять аквааеробікою висловили дівчата, ніж хлопці (32,2 % та 15,6 % відповідно) (табл.1).

Таблиця 1

Упровадження варіативних модулів навчальної програми, матеріально-технічне забезпечення та інтерес учнів до вивчення видів спорту учнів 7 класів

Варіативний модуль навчальної програми	Відповіді респондентів					
	Стан упровадження		Матеріально-технічне забезпечення		Інтерес до варіативного модуля	
	к-сть	%	к-сть	%	к-сть	%
Волейбол	434	88,8	428	87,5	246	50,3
Баскетбол	398	81,4	424	86,7	241	49,3
Футбол	393	80,2	392	80,2	241	49,3
Легка атлетика	389	79,6	342	69,9	197	40,3
Гімнастика	282	57,7	243	49,7	189	38,7
Настільний теніс	202	41,3	147	50,5	231	47,2
Гандбол	75	15,3	98	20,0	117	23,9
Бадмінтон	67	13,7	88	18,0	201	41,1
Туризм	53	10,8	37	7,6	161	32,9
Лижна підготовка	66	9,4	35	7,2	129	26,4
Плавання	32	6,5	80	16,4	258	52,8
Аеробіка	19	3,9	33	6,7	115	23,5
ППФП	16	3,3	17	3,5	50	10,2
Гирьовий спорт	15	3,1	29	5,9	87	17,8
Городки	4	0,8	5	1,0	50	10,2
Аквааеробіка	2	0,4	7	1,4	117	23,9

Висновки. Проведене нами дослідження засвідчує, що рівень впровадження варіативних модулів навчальної програми не завжди відповідає стану матеріально-технічного забезпечення навчальних закладів та інтересам учнів. Види спорту, які вивчаються у школах викликають менший інтерес у школярів, ніж ті види спорту, які учителями фізичної культури не впроваджуються. Реальний стан впровадження таких видів спорту, як волейбол, баскетбол, легка атлетика, футбол і гімнастика практично відповідають наявній матеріально-технічній базі навчальних закладів. Проте, інтерес учнів до вивчення цих видів спорту значно нижчий. Настільний теніс, плавання, бадмінтон, гандбол, аеробіка, професійно-прикладна фізична підготовка, аквааеробіка, гирьовий спорт викликають високий інтерес та зацікавленість у школярів, але у школах не має належної матеріальної бази для впровадження цих видів спорту. Тому, на нашу думку, учителі фізичної культури і керівники навчальних закладів повинні враховувати інтереси дітей та покращувати забезпечення інвентарем та обладнанням ті варіативні модулі навчальної програми, які викликають зацікавленість у школярів.

Перспективи подальших досліджень. Подальші наші дослідження будуть спрямовані на вивчення співвідношення впровадження варіативних модулів навчальної програми до матеріально-технічної бази загальноосвітніх навчальних закладів та інтересу учнів до того чи іншого виду спорту у 8-х класах.

Література

1. Дятленко С. М. Презентація і обговорення навчальної програми з фізичної культури для 5–9 класів / С. М. Дятленко // Фізичне виховання в сучасній школі. – 2012. – № 2 – С. 8–9.
2. Кіндзера А., Боднар І., Херберт Я. Фізична активність польських і українських школярів / Анна Кіндзера, Іванна Боднар, Ярослав Херберт. – Режим доступу : <http://eprints.zu.edu.ua/22969> (дата звернення 04.04.2017 р).
3. Круцевич Т. Ю. Концепція удосконалення програм з фізичної культури в загальноосвітній школі / Т.Ю. Круцевич // Фізичне виховання в сучасній школі. – 2012. – № 2 – С. 9–12.
4. Римар О.В. Оцінювання рівня фізичної підготовленості учнів старших класів / О.В. Римар, А.В. Соловей // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. виховання, спорту і здоров'я людини. – Львів, 2013.– Вип. 17, т. 2.– С. 181–186.
5. Сороколіт Н.С. Фізичне виховання школярів в умовах модульного навчання / Н.С. Сороколіт // Молода спортивна наука : зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту. – Л., 2013. – Вип. 17, т. 2. – С. 208-211.
6. Fyzyczna kultura u szkoli: navchalni program 1–4, 5–9 klasiv zagalnoosvit. navch. zakladiv. – К. : Litera LTD, 2013. – 352 s.
7. Sorokolit N. Influence of current physical education variable modules curriculum on speed indicators development among 5th- 9th grades schoolchildren / Natalia Sorokolit // Nauka i Studia. - 2014. - Nr 15(125). - S. 61 - 67.
8. Shyyan O., Slyvka Y., Turchyk I. Developing physical education student teachers for professional identities as health educators in Ukraine. Proceeding of the 39th ATEE Conference. Braga, 2014, p. 189.
9. Sorokolit N. Vprovadjennja variatyvnyh moduliv navchalnoi programy z urahuvannjam materialnoi bazy ta interesiv uchniv 5 klasiv /Natalija Sorokolit –Regym dostupu : <http://sportscience.ldufk.edu.ua/index.php/snu/article/view/397> (data zvernennja 04.04.2017 r).
10. Sorokolit N. Doslidjennja vidpovidnosti vprovadjennja variatyvnyh moduliv navchalnoi program u 6 klasi z urahuvannjam materialnoi bazy zakladu ta interesiv uchniv / N.S.Sorokolit, O.I. Shyyan // Moderni wymozenosti vedy : materialy X Mezinar. vedecko-prakt. konf. – Praha, 2014. – P. 20–26.

УДК 796.071.4

Степанченко Н. І., Магльований А. В.

Львівський державний університет фізичної культури, м. Львів,
Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького м. Львів

СТРУКТУРНІ ТА ФУНКЦІОНАЛЬНІ КОМПОНЕНТИ ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВЧИТЕЛЯ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

Анотація. В статті розкривається сутність педагогічної діяльності вчителя фізичного виховання; подана структура професійної компетентності, котра дозволяє визначити зміст професійно-педагогічної підготовки майбутніх фахівців: загальна психолого-педагогічна, фізкультурно-спортивна, соціально-педагогічна компетентність учителя фізичного виховання, навчально-методична із предмета «Фізична культура», індивідуально-особистісна компетентності; визначені та обґрунтовані функціональні компоненти професійно-педагогічної компетентності, до яких належать: мотиваційно-ціннісний, когнітивний, конструювально-проектувальний, організаційно-управлінський, операційно-технологічний, аналітико-рефлексивний, що будуються на ґрунті загальнонаукових, загальнопрофесійних і професійно орієнтованих (теоретичних і практичних) дисциплін шляхом взаємозв'язку та інтеграції психолого-педагогічної та фізкультурно-спортивної підготовки.

Ключові слова: вчителі фізичного виховання, зміст діяльності, структура професійної компетентності, функціональні компоненти професійно-педагогічної компетентності, професійна підготовка

Аннотация. Степанченко Н. И., Магльований А. В. Структурные и функциональные компоненты профессионально-педагогической компетентности учителя физического воспитания. В статье раскрывается